

Vernieuwend sociaal ondernemen in de kinderopvang

Colofon

Deze Inspiratiekrant is gemaakt naar aanleiding van de Inspiratiedag 'Vernieuwend sociaal ondernemen in de kinderopvang (24 maart 2018)', georganiseerd door Kind & Gezin, 't OpZet, VoorZet en Unizo.

We zijn bijzonder dankbaar voor de zeven opvanglocaties die hun medewerking aan deze Inspiratiekrant en bijbehorende film hebben verleend:

Beau-Fort (Ainhoa Vermunt),
De Boellekes (Ann Rombaut),
Cas & Co (Wouter Jacobs & Rob Stinkens),
Crèchendo (Cristina Ramos & Ann Dockx),
De Ster (Naziha Joundi),
Villa Clementina (Katia Verhaeren),
Wigwam (Rita Pues)

Interviews:

Bart Declercq ('t OpZet),
Evelien Louwyck (Unizo),
Bart Reel (Kind & Gezin),
Lobke Vanhee (VoorZet),
An Van Limbergen (Kind & Gezin)

Tekst:

Bart Reel (Kind & Gezin)
Bart Declercq ('t OpZet)

Eindredactie:

Bart Reel (Kind & Gezin)

Coverfoto: Crèchendo

© 2018 Kind en Gezin

Citeren uit deze Inspiratiekrant kan, mits correcte bronvermelding:

Reel, B. (Red.) & Declercq, B. (2016). *Inspiratiekrant. Vernieuwend sociaal ondernemen in de kinderopvang (eenmalige editie voor de Inspiratiedag van 24/03/2018)*. Brussel: Kind en Gezin.

Je kan het verhaal van de opvanglocaties uit deze Inspiratiekrant ook bekijken:

["Meer dan opvang alleen. Het verhaal van zeven vernieuwende sociale ondernemers in de kinderopvang."](#)

Woord vooraf

Wie start met kinderopvang ziet zichzelf niet zo snel als ondernemer. Het is dan ook een 'zachte' sector en ondernemers worden meestal gelinkt aan de meer 'harde' sectoren. Nochtans weet iedereen die aan kinderopvang begint of er al jaren mee bezig is dat een eigen kinderopvang een (kleine) onderneming is. Je maakt vooraf een markstudie waarbij je de concurrentie en de nood in kaart brengt, je maakt een financieel plan, je moet op zoek gaan naar klanten en je bent 'baas' van een team, om maar enkele zaken te noemen.

Een ondernemer in de kinderopvang is echter niet zomaar een ondernemer. Wie aan kinderopvang begint, doet dat altijd met een maatschappelijk doel. Zij of hij wil bijdragen aan een betere samenleving. Kinderopvang is dan ook niet zomaar een 'product', het is voor gezinnen een manier om gezin en werk te combineren en vaak ook een hefboom voor een betere integratie in de samenleving. Veel ondernemers in de kinderopvang zetten zich daarom in voor kwetsbare gezinnen. De winst zit voor hen niet in het financiële, maar in de bijdrage die ze leveren aan de maatschappij en de waardering die ze hiervoor van deze gezinnen terugkrijgen.

Maar ook al ben je een sociaal ondernemer, zoals dat dan heet, toch moet je zorgen dat je financieel gezond blijft. En dat is in de kinderopvang geen evidentie. Subsidies zijn bijvoorbeeld niet voor iedereen beschikbaar en wat gezinnen kunnen of bereid zijn te betalen is een stuk lager dan de reële kostprijs. Dit betekent dat een ondernemer in de kinderopvang op zoek moet naar bijkomende middelen of naar manieren om de kost te drukken, zonder in te boeten op kwaliteit.

Lijkt dit een onmogelijke of demotiverende opgave? Nee, blijkt het! We hadden geen moeite om ondernemers

Nika Desmet

in de kinderopvang te vinden die een erg origineel project hebben uitgebouwd. Een gebrek aan middelen is een ideale voedingsbodem voor vernieuwing. We hoorden vaak dat ze 'out-of-the-box' zijn gaan denken en hun droom -want dat is en blijft voor velen het starten met kinderopvang- nooit hebben opgegeven.

Wat ook meteen opviel: een sociaal ondernemer is een uitstekend netwerker en een uitgelezen coach van een team. Blijf je op een eiland zitten, dan ben je snel door je ideeën heen en strandt je onderneming. Door te investeren in contacten en relaties, kwamen deze ondernemers vaak win-win situaties tegen die hun project -én dat van anderen- vooruit hielpen. Het team dat ze rond zich uitbouwden om hun project elke dag weer in de praktijk om te zetten, is een wezenlijk onderdeel van hun succes. Talenten van anderen ontdekken en inzetten, daar komt het op aan!

En tenslotte: eens vernieuwer, altijd vernieuwer, zo blijkt. Geen enkele van de ondernemers die we ontmoetten was gestopt met plannen maken. Elk van hen broedde op

nieuwe ideeën die ze op korte of langere termijn hoopten te realiseren.

Benieuwd wie die vernieuwende ondernemers in de kinderopvang dan wel zijn, wat en hoe ze het doen? Je ontdekt het in wat volgt. Ongetwijfeld word je zelf geprikkeld om aan de slag te gaan!

De Boellekes in Beveren-Waas

Ann Rombaut startte in 1993 als één van de eersten in Vlaanderen met een zelfstandig – toen nog ‘particulier’- kinderdagverblijf. Intussen heeft ze 3 locaties voor baby’s en peuters en 2 locaties waar schoolgaande kinderen worden opgevangen, goed voor alles samen 125 plaatsen.

Ann Rombaut

Ann wil met haar kinderopvang het verschil maken door in te spelen op alle mogelijke kansen tot vernieuwing. Vaak hoeft ze er zelfs niet eens naar op zoek te gaan. Door veelvuldig de neus buiten te steken en contacten op te bouwen binnen de gemeente, kwamen deze kansen vanzelf op haar pad. Door destijds in te gaan op een projectoproep van minister van sociale economie Kathleen Van Brempt, begon ze met een bedrijfscrèche

vlakbij de Waaslandhaven. Vandaag huurt een groot bedrijf er nog steeds 13 plaatsen. De bedrijfscrèche kwam er in een gebouw waar voordien een restaurant, met volledig uitgebouwde keuken, was gevestigd. Dit gaf haar de kans om een maaltijdservice voor scholen in de gemeente uit te bouwen. De contacten met de scholen legde ze via het Lokaal Overleg Kinderopvang. De bedrijfscrèche lag bovendien in een wijk met nogal wat maatschappelijk kwetsbare gezinnen. De crèche, waar deze gezinnen uiteraard welkom waren, zorgde voor een mooie opwaardering van deze buurt.

Ann werkt in slechts één locatie met aan het inkomen gerelateerde plaatsen. Door zorgvuldig aan haar imago te werken, met mooie brochures en een website bijvoorbeeld, en flexibel in te spelen op de noden van de gezinnen heeft ze voor de twee locaties met vrije prijs nooit te lijden gehad onder de concurrentie van de vele IKT crèches in de gemeente. Goede mond-aan-mondreclame speelt hierbij uiteraard ook een grote rol.

Voor Ann hangt succes samen met de personen waar ze mee samenwerkt. Ze werkt zowel met werknemers in loondienst als met samenwerkende zelfstandigen. Door hen vertrouwen en waardering te geven creëerde ze een erg zelfstandig en stabiel team. Ze kan elk jaar met een gerust hart enkele weken met vakantie gaan en hen de kinderopvang toevertrouwen. Met sommige zelfstandigen werkt Ann intussen al 20 jaar samen! Dat ze haar mensen alle kansen wil geven en dat gebruikt om haar onderneming te doen groeien, bewijst het verhaal van Kathy en Miet. Toen ze merkte dat zij zich graag uitleefden in de keuken en bij het boodschappen doen, werden zij verantwoordelijk voor de maaltijden. Kathy en Miet leveren ook de maaltijden in de scholen en steken daar een handje toe tijdens het eten.

Ann is van plan om verder te blijven vernieuwen en op zoek te blijven gaan naar

mooie kansen. Je mag nooit denken dat je er bent, is haar devies. Ze legt haar oor voortdurend te luisteren bij haar ouders en kinderen, bezoekt geregeld andere inspirerende initiatieven en blijft steeds investeren in de kwaliteit van haar opvang, haar team en alle mogelijke vormen van samenwerking.

Als gouden tip voor anderen die willen vernieuwen of starten met kinderopvang, geeft Ann nog mee dat je zoveel mogelijk zelf moet doen, maar dat je jezelf ook niet mag overschatten. Ooit zei een inspecteur tegen haar: "je loopt al en je kan nog niet stappen!".

www.tboelleke.be

Cas & co in Tienen

Rob en Wouter verbouwden in 2011 de leegstaande schuur van Rob's oma tot een crèche. Ze werkten beide voordien in de gehandicaptensector en vonden het tijd voor een eigen uitdaging.

Wouter Jacobs

In Cas & co staat het ritme van elk individueel kind voorop. Kinderen worden uitgedaagd om zelf keuzes te maken. Zo zijn er geen gezamenlijke slaap-, eet- en speelmomenten. Cas & co staat ook open voor kinderen met

een extra zorgvraag. Om deze visie -opvang op maat- te verwezenlijken, kozen Rob en Wouter bewust voor een kleinschalige opvang, zonder extra personeel.

Hun motto is "meer dan opvang alleen". Daarom kunnen ouders, ook na de opvanguren, met opvoedingsvragen bij hen terecht. Ze organiseren oudercafés en workshops rond pedagogische thema's, maar ook snoezel- en muzieksessies, babyyoga en babymassage, waar alle ouders met hun kinderen uit de buurt welkom zijn. Rob's passie voor de natuur en de landelijke ligging van het kinderdagverblijf waren de aanleiding om een dierenweide naast het kinderdagverblijf uit te bouwen. Rob wil deze weide nog verder uitbouwen tot een belevingstuin die openstaat voor iedereen, bijvoorbeeld kleuterklassen of personen met een extra zorgvraag. Zij zullen er de dieren kunnen verzorgen, een huifkartocht maken of een kampvuur maken.

Rob Stinkens

Cas & co is zo goed mogelijk geïntegreerd in de buurt, een kleine deelgemeente van Tienen. Rob en Wouter doen mee aan alle mogelijke evenementen, zitten in de schoolraad en burens kunnen een handje komen toesteken in de opvang. "Een netwerk uitbouwen is essentieel", zeggen Rob en Wouter stellig, "je ontmoet er andere mensen die gepassioneerd met hun idee bezig zijn."

Rob en Wouter willen Cas & co nog meer uitbouwen als ontmoetingsplaats voor de buurt en voor gezinnen. Ze willen hun aanbod workshops nog verder uitbreiden en daarvoor samenwerken met zelfstandige professionals als therapeuten, logopedisten en kinderpsychologen. De plannen van Rob met de belevingstuin sluiten ook aan bij die filosofie.

Blijven dromen, zijn voor Rob en Wouter geen loze woorden. Soms lukt het niet meteen of staat iets je in de weg. Dan wil dat gewoon zeggen dat je de weg naar je doel anders, misschien via een omweg, moet afleggen!

www.deschuur.online

Wigwam in Leuven

We vinden Wigwam in Kessel-Lo, niet ver van het treinstation van Leuven, midden tussen een aantal wijken waar veel kwetsbare gezinnen wonen en vlakbij het park. Wigwam is in 1995 gestart als project kansarmoedewerking en werd pas in 2004 ook een crèche. Op dit ogenblik zijn er 35 (IKT) plaatsen, is er een aanbod 'spel- en ontmoeting' en een aanbod 'brede gezinsondersteuning'.

Gezien de 'roots' van Wigwam, is het niet verrassend dat zij een 'open deuren' crèche willen zijn. Ouders en buurtbewoners zijn er altijd welkom! Getuige hiervan de koffietafel waar elke morgen ouders kunnen aanschuiven voor een babbel of gewoon een gezellig moment. Verder organiseert Wigwam elke week nog 3 spel- en ontmoetingsmomenten, waar ouders en kinderen uit de buurt samen kunnen komen spelen maar ook opvoedingsvragen kunnen bespreken. Verder is er ook een weggeefwinkel, een naaiatelier, een oefenklas Nederlands en worden er diverse infosessies,

workshops en uitstappen georganiseerd. Met deze initiatieven -die open staan voor iedereen- wil Wigwam kwetsbare ouders uit hun isolement halen en hun eigenwaarde een boost geven. Rita, de verantwoordelijke van Wigwam, geeft graag mee dat ontmoeten meer 'mogen' is dan 'moeten'. Door ouders zacht aan te klampen, worden zij gemotiveerd om deel te nemen aan allerlei activiteiten.

Rita Pues

Ook al geniet Wigwam subsidies van Kind en Gezin, toch zijn zij voortdurend op zoek naar bijkomende middelen. Naast de prijs voor de opvang willen zij hun kwetsbare gezinnen immers zo weinig mogelijk aanrekenen voor alle bijkomende initiatieven. Zo organiseren zij benefietavonden en gaven ze kinderboekjes uit. Verder gaan ze zoveel mogelijk op zoek naar tweedehandsmateriaal en werken ze met een hele pool vrijwilligers en stagiairs. Het gebouw waar Wigwam in huist, een oud postgebouw met veel hoekjes en kantjes, delen zij met andere organisaties, zoals het regiohuis van Kind en Gezin. Dat scheelt een stuk in de kosten én het zorgt ervoor dat de drempel tussen deze organisaties en de ouders zo goed als verdwijnt. De verpleegkundigen en gezinsondersteuners van Kind en Gezin schuiven bijvoorbeeld geregeld aan aan de koffietafel 's morgens.

De openheid van Wigwam vertaalt zich ook naar buiten toe, in een erg uitgebreid netwerk. Dankzij dit netwerk geraakte de Wigwam aan extra materiaal -naaimachines bijvoorbeeld- en sponsoring. Wigwam gaat, samen met de kinderen en hun ouders, ook op stap in de buurt, naar de bibliotheek bijvoorbeeld of naar het nabij gelegen rusthuis.

In Wigwam zijn 18 vaste medewerkers en ongeveer 12 vrijwilligers actief. Rita vindt het belangrijk dat iedereen in dit team voor de volle 100 procent voor de visie van Wigwam gaat. In ruil krijgt iedereen de vrijheid om eigen ideeën aan te brengen en ze ook uit te voeren. Zo was er het idee om geen klassieke tevredenheidsenquête bij de ouders te doen, maar om de ouders thuis te bezoeken. Dit viel erg in de smaak bij de ouders! Een andere begeleidster had het idee om af en toe met de kinderen naar het rusthuis te gaan. "Een begeleider moet niet alleen haar of zijn job goed doen," geeft Rita nog mee, "zij of hij moet ook goed liggen in de groep, zodat de teamgeest goed blijft." En omdat de boog niet altijd gespannen kan staan, is er ook elk jaar steevast een 'plezante teamdag', een dagje met z'n allen naar zee bijvoorbeeld of samen een andere stad leren kennen via een spannend spel!

Rita geeft aan starters graag de raad mee om out-of-the-box te denken. Wees niet bang om buiten de lijntjes te kleuren. Pin je niet vast op enkel datgene wat voor de hand ligt of wat wordt voorgeschreven. Zo doet Wigwam het al van bij het begin en ja, soms was het best spannend, maar steeds kwam het in orde!

www.dewigwam.be

Cristina Ramos werkte jarenlang als kinderbegeleider en was daardoor overtuigd dat kinderopvang meer kon zijn dan opvang alleen. Crèchendo is ontstaan vanuit de droom dat kinderopvang kan bijdragen tot sociale samenhang en naast opvang ook een tewerkstellingsplek voor kansengroepen kan zijn. Die droom werd in realiteit omgezet toen Cristina Ann Dockx tegenkwam. Samen zetten ze hun schouders onder het project en in 2008 werd Crèchendo gestart.

Cristina Ramos

Alvorens van start te gaan zijn Ann en Cristina opleidingen gaan volgen, soortgelijke opvangprojecten gaan bezoeken en gaan praten met ondersteuners en het lokaal bestuur. Van bij de start is gezocht naar win-win situaties. Zo werkt Crèchendo met langdurig werklozen, vooral alleenstaande moeders, ter ondersteuning van hun zoektocht naar een reguliere job. Op die manier is er extra personeel voor de kinderen en krijgen medewerkers de kans werkervaring op te doen. In het uitdenken van een sterke en duidelijke missie en visie voor Crèchendo is heel wat tijd gekropen. En met succes, want

tien jaar later staan die visie en missie nog steeds overeind!

De visie wordt uitgedrukt in de naam: Crèchendo staat niet alleen voor 'crèche', maar vooral voor groei. De groei van kinderen maar ook de groei van medewerkers in hun talenten en vaardigheden, de groei als team. Heel wat doelgroep-medewerkers maken na twee jaar de overstap als reguliere medewerker. De sociale samenhang wordt dagelijks in de praktijk gebracht door letterlijk veel naar buiten te gaan met de kinderen: naar het buurthuis, de bib, de markt, het park, het rust- en verzorgingstehuis,... En de buurt te betrekken. En dat maakt echt het verschil in het leven van mensen. Zo kan Crèchendo rekenen op een aantal gemotiveerde vrijwilligers: Marc en Francine, twee gepensioneerde buurtbewoners, komen dagelijks over de vloer om een verhaal voor te lezen aan de kinderen, te helpen met de administratie, met de bakfiets een uitstap te doen. Dat is een meerwaarde voor Crèchendo, maar ook voor Marc en Francine. Zij hadden zich voorgenomen na hun pensioen te verhuizen. Dat is niet langer het geval. Zolang Crèchendo er is, zullen ze ook in de buurt blijven wonen.

De visie zit ook in hoe het team functioneert. Cristina spreekt van een wij-cultuur, een gedeelde verantwoordelijkheid. Er is openheid om over alles te spreken: van financiën tot moeilijke situaties. Belangrijke principes zijn: bereidheid om te leren uit fouten, niet oordelen maar ondersteunen en mild zijn. Willen leren en bijdragen is essentieel. Cristina of Ann zullen nooit iets van het team vragen dat ze niet bereid zijn zelf te doen. Voorbeelden genoeg: de stoep vegen, koken voor de kinderen en daarna – geurend naar uien – naar een overleg met stad Antwerpen!

Groter worden, groeien in capaciteit is nooit een ambitie van Crèchendo geweest. Eerder integendeel, hun visie goed omzetten in de praktijk vraagt nabijheid en kleinschaligheid.

Maar om duurzaam te zijn en doorstroming van medewerkers te garanderen was een uitbreiding bijna een noodzaak. Sinds 2016 telt Crèchendo een tweede locatie en kunnen er dubbel zoveel kinderen terecht. Dat is de stabiliteit ten goede gekomen, maar stelt ook nieuwe uitdagingen.

Het is duidelijk: alleen bereik je niets. Samenwerking en een goed netwerk is cruciaal om de doelstellingen van Crèchendo in de praktijk te kunnen brengen. Alleen zo kan de opvang een verbindende functie hebben en een echte ontmoetingsplek zijn. En daar is de droom van Cristina en Ann gestart en alleen zo kan die al tien jaar in praktijk omgezet worden.

In 2012 hadden Katleen en Mieke, een kinderarts en een orthopedagoge, het idee om kinderopvang te starten waar kinderen met een beperking welkom waren. Ze hadden gemerkt dat er in hun regio een nijpend tekort was aan zowel dagcentra voor deze kinderen als aan kinderdagverblijven die hiervoor open stonden. Via een lokaal politicus kwamen ze in contact met Katia, die actief was in de immobielensector. Zij was actief op zoek naar een zinvol project dat gehuisvest kon worden op het voormalige familiedomein van de familie Verhaeren. De drie dames gingen enthousiast rond de tafel zitten en korte tijd later werd Villa Clementina geboren. Vandaag biedt Villa Clermentina opvang aan 25 kinderen van 0 tot 6 jaar waarvan 8 met extra zorgnoden.

Katia Verhaeren

Samen leven en spelen, samen groeien en openbloeien, samen de wereld ontdekken en vooral samen genieten! Villa Clementina wil een veilig nest bieden waar elk kind, ongeacht de zorgnoden, ontwikkelingsproblematiek of andere socio-economische-culturele verschillen, alle kansen krijgt om zich te ontplooien.

Ook al krijgt Villa Clementina subsidies van Kind en Gezin, toch moeten zij, om hun uitgebreide werking te financieren, voortdurend op zoek naar extra middelen. Zij vinden gelukkig heel wat mensen en bedrijven bereid om hen financieel te steunen. Het gaat dan vooral om kapitaalkrachtige bedrijven die zichzelf sociale doelen hebben gesteld. Sommige bedrijven steunen ook materieel of komen een handje toesteken bij het onderhoud. Een dergelijke samenwerking tussen profit, non-profit en overheid is dus erg lonend voor alle partijen.

Katleen, Mieke en Katia gaan erg vaak spreken over hun project en zetten zo er in op de broodnodige naambekendheid, ook als dit niet rechtstreeks geld opleverde. Ze zijn ervan overtuigd dat zich dat op lange termijn terugbetaalt. Ze maakten ook een mooie website met sprekende foto's.

En het bleef niet bij opvang alleen. Van bij het begin werd geïnvesteerd in een onderwijstraject voor de kindjes van schoolgaande leeftijd met extra zorgbehoeften. Villa Clementina werkt hiervoor samen met een school voor buitengewoon onderwijs en de andere scholen in de buurt.

Op het domein werd een inclusief vrijetijdscentrum uitgebouwd. In juni 2013 werd de kinderboerderij geopend waar men ook terecht kan voor hippotherapie. Intussen is er ook een belevingstuin en worden regelmatig inclusieve knutselworkshops en inclusieve vakantiecampen georganiseerd.

Villa Clementina werkt met een multidisciplinair team, waaronder zowel professionele krachten als vrijwilligers, als mensen met en zonder extra zorgbehoefte. Zo komt hun visie en missie ook terug in hun personeelsbeleid. Het hele team is betrokken bij de missie van Villa Clementina en denkt mee na over mogelijke nieuwe initiatieven. Ieder van hen mag daarbij haar of zijn eigen passie en talenten inzetten.

Erg tekenend is het logo van Villa Clementina, een fris en fruitig clementientje met verschillende partjes, die de verschillende delen van de werking uitbeelden. Ze hebben elk hun eigen reden voor bestaan, maar vormen samen een geïntegreerd geheel. Kortom, een werking mét pit!

www.villaclementina.be

Beau-Fort in Lommel

Ainhoa Vermunt was, zoals vele van haar vrienden en kennissen, nog niet zo lang geleden een drukke ouder. Het combineren van het gezin en het werk was een dagelijkse opgave. Vanuit die ervaring vatte ze het idee op om met kinderopvang te starten die het ouders -én kinderen- makkelijker moest

maken. Naast opvang zou ze ook een maaltijdservice, een afleverpunt voor pakjes, een strijkatelier, een boodschappendienst, logopedie, psychomotorische therapie, psychologische begeleiding, sport, danslessen, theater en kinderfeestjes aanbieden. Met dat concept won ze in 2015 de wedstrijd Bizzidee van Agentschap Ondernemen.

Het project stootte op veel ongeloof bij mogelijke investeerders, omdat er was niets om mee te vergelijken. De boodschap, zegt Ainhoa, is om dan toch vol te houden en vast te houden aan je idee. Ga ervan uit dat alles mogelijk is! Uiteindelijk kon ze in een bedrijvzone in Lommel een nieuwbouw realiseren en vangt ze nu, drie jaar later, 54 baby's en peuters en 90 schoolgaande kinderen op. Dit alles zonder subsidies!

Als organisator moet je niet alles zelf doen, beklemtoont Ainhoa, maar je moet het wel in de vingers hebben, erover mee kunnen praten en dingen in vraag stellen, van het opvangen van kinderen tot boekhouding en facturatie. Ainhoa liet zich ondersteunen door de juiste mensen en aarzelde niet om hen te contacteren en om raad te vragen.

Ainhoa Vermunt

Omdat het erg belangrijk is dat je team mee is, geeft Ainhoa haar team erg veel vrijheid en verantwoordelijkheid. De basis hiervoor is vertrouwen, waardering en eerlijke en directe communicatie. Mensen krijgen bij Beau-Fort de kans om binnen het bedrijf te groeien.

Ainhoa geeft drie tips mee aan anderen die willen starten of vernieuwen als ondernemer in de kinderopvang: werk je idee goed uit en houd eraan vast, toets daarna je ideeën af, zoek een klankbord, blijf daarbij steeds radicaal out-of-the-box denken, ga ervan uit dat alles mogelijk is, en stuur daarna bij.

En intussen zit Ainhoa zelf ook niet stil. Ze plant nog nieuwe locaties in Hasselt en Leuven, Heusden-Zolder, Peer en Antwerpen. Ze wil daar kinderopvang in een nog groter geheel van dienstverlening - zorgappartementen, medische dienstverlening en meer- aanbieden. En alsof dat nog niet genoeg is denkt ze ook nog aan inclusieve opvang, opvang van zieke kinderen en opvang op verplaatsing ('pop-up care'). Een echte ondernemer zit nooit stil!

www.beau-fort.care

De Ster in Antwerpen

Naziha Joundi besliste in 2010, na een kantoor job in de petrochemie en een loopbaan als leerkracht in een secundaire concentratieschool, dat ze meer wou. Ze wilde starten bij de basis. Zo is het idee ontstaan om met kinderopvang te beginnen, om zo ook bij te dragen tot een succesvolle schoolloopbaan voor alle kinderen, en dat in een multiculturele context. Om de idee vorm te geven heeft Naziha heel wat opgezocht, is ze gaan praten met ondersteunende diensten en gaan kijken bij andere opvanglocaties. Op enkele jaren tijd groeide De Ster uit van een kleinschalige opvang naar een opvang waar

elke dag bijna honderd kinderen terecht kunnen.

Van bij het begin was het duidelijk dat De Ster een weerspiegeling wilde zijn van de Antwerpse bevolking. Voor de ligging van de opvang werd bewust gekozen voor een buurt die echt multicultureel kleurt. De start liep echter niet van een leien dakje. Aanvankelijk trok De Ster alleen allochtone ouders aan. Nochtans was iedereen welkom. Ook kreeg ze te maken met vooroordelen. Haar zus en medeverantwoordelijke draagt een hoofddoek en de eerste klanten schrokken daarvan. De omslag is gekomen na zes maand, toen een bekende Belgische actrice haar kind inschreef. Dat hielp ook andere ouders om de stap te zetten. Nu heeft de Ster een divers cliënteel en een erg goed imago via mond-aan-mond reclame. Ouders die voor De Ster kiezen zijn dan ook meer dan klanten, ze maken deel uit van "De ster-familie". Naziha en haar team willen het verschil maken door zich ook voor ouders in te zetten: met een luisterend oor, maar ook door hen te stimuleren om opleidingen te volgen, een job te zoeken, Nederlandse les te nemen... Uiteindelijk komt dit ook hun kinderen ten goede.

Naziha Joundi

Het succes van De Ster hangt samen met het team. Ook dat is divers: een kinderbegeleider werkt er samen met een kleuterjuf, er zijn medewerkers met en zonder migratie-achtergrond, personeel met een maatschappelijk kwetsbare achtergrond. Het

is niet die achtergrond, maar de passie en motivatie die Naziha zoekt in haar personeel. En daarin is ze best ambitieus. Ze heeft geen kinderverzorgsters, zegt ze stellig. Haar medewerkers doen zoveel meer dan kinderen verzorgen. Het zijn opvoeders en dat vraagt personeel met persoonlijkheid. Naziha doet er dan ook alles aan om het beste in haar medewerkers naar boven te halen. Zelf blaakt ze van het zelfvertrouwen en dat geeft ze door aan haar medewerkers. Een medewerker die in dagelijkse gesprekken met ouders alleen over de verzorging praat wordt gestimuleerd om minder bescheiden te zijn, om vooral te vertellen over alle andere mooie dingen die ze die dag samen met de kinderen gedaan heeft. Een timide medewerker wordt gecoacht om ook stage-begeleiding en -gesprekken te voeren. Ieder krijgt ruimte om zichzelf te zijn en dat kijken vanuit de interesses en talenten van haar medewerkers loont. Er is weinig ziekteverzuim en ze kan rekenen op een stabiel team.

Naziha's ervaring met een kantoor-job zorgt ervoor dat ze haar medewerkers goed kan begrijpen en dat ze het zelf als 'baas' anders wil doen. Zo wil ze waar dat enigszins kan flexibel zijn. Als een medewerker vroeger naar huis moet door omstandigheden, een ziek kind bijvoorbeeld, dan kan dat. Haar personeel krijgt dat krediet. Dat lukt omdat ze erg betrokken is op haar medewerkers. Ze weet wat er leeft en geeft zelf het goede voorbeeld. Naziha heeft een dan wel een groot kantoor, maar daar zit ze gewoon niet graag. Het liefst van al zit ze tussen de kinderen, tussen het lawaai en de drukte. Kinderen zijn de toekomst en de eerste levensjaren enorm belangrijk. Daar deel van mogen uitmaken is een ware verslaving!

De Eerste Stapjes in Antwerpen

De Eerste Stapjes wil een opvang zijn "waar kinderen Lachen, Ervaren, Creëren en Ontdekken." Trouw aan deze missie werkt De Eerste Stapjes met veel enthousiasme aan een plek waar kinderen zich veilig en geborgen voelen, waar ze zichzelf kunnen zijn en hun talenten kunnen ontdekken, waar welbevinden en betrokkenheid centraal staan en een stimulerend en een uitdagend aanbod deel uitmaakt van de groei van baby tot peuter.

Door middel van een open communicatie en met respect voor elkaar werken organisatoren, medewerkers en ouders samen om kinderen alle kansen te bieden. De Eerste Stapjes bouwt met alle betrokkenen dagelijks aan een warme kwaliteitsvolle kinderopvang.

De Eerste stapjes werd in 2008 opgericht door Anne-Sophie Ruysers. Nadat ze een aantal jaren ervaring had opgedaan als kinderbegeleidster besliste ze om zelf een kinderdagverblijf te starten. De Eerste Stapjes Doornstraat opende de deuren in januari 2008. De Eerste Stapjes Schansweg volgde in januari 2013. Ondertussen is de organisatie uitgegroeid tot een bedrijf met twee zaakvoerders, Anne-Sophie en Nathalie, en negen medewerkers in loondienst.

Anne-Sophie Ruysers

Bij De Eerste Stapjes hechten ze veel belang aan netwerken. Een kwaliteitsvolle kinderopvang uitbaten kan je niet alleen. Daarom trachten ze zoveel mogelijk overlegmomenten bij te wonen georganiseerd door externe partners en werkten ze mee aan de oprichting van een beroepsvereniging. Daarnaast heeft Nathalie ook 2 jaar les gegeven aan de Karel de Grote Hogeschool binnen de opleiding 'Pedagogie van het Jonge Kind'. Anne-Sophie en Nathalie willen als ondernemers hun netwerk blijven verbreden en zo veel mogelijk innoveren en realiseren binnen de kinderopvang en dat ook uitdragen bij anderen.

Anne-Sophie en Nathalie schreven samen met hun team een gezamenlijke visie uit op kwaliteitsvolle kinderopvang die ze uiteraard ook dagelijks toepassen in de praktijk. De Eerste Stapjes streeft naar een individuele benadering van elk kind binnen de mogelijkheden van de groepsopvang. Elk kind krijgt de kans om haar of zijn talenten te ontdekken binnen een veilige ruimte. Ze voorzien een stimulerend en uitdagend aanbod binnen de vier ervaringsgebieden die de algehele ontplooiing van kinderen beoogt: 'ik en de ander', 'lichaam en beweging', 'communicatie en expressie' en 'verkennen van de wereld'.

Nathalie Ruysers

Anne-Sophie en Nathalie hechten veel belang aan het ondersteunen en coachen van hun team. Omdat een efficiënt organisatorisch beheer essentieel is om kwaliteitsvolle opvang te kunnen bieden gingen ze op zoek naar een gepaste oplossing om hun administratie te vereenvoudigen zodat ze meer tijd konden steken in het ondersteunen van hun medewerkers. Om een softwarepakket te kunnen gebruiken dat voldeed aan hun noden beslisten ze om zelf zo'n pakket mee vorm te geven. Het softwarepakket dat ze ontwikkelden voor de kinderopvang -zowel groepsopvang als gezinsopvang en binnenkort ook buitenschoolse opvang- draagt de naam *Deona*. Deona is een afkorting van de Romeinse Godin *Adeona*. Zij is één van de dertien Romeinse godheden die kinderen in de eerste levensjaren bijstonden in het aanleren van verschillende vaardigheden, zoals lopen. Het bedrijf Deona groeide snel en werkt momenteel met een team van zes mensen. Deona wil met hun software ook andere professionals in de sector ondersteunen om aan de slag te gaan met onder meer het pedagogisch raamwerk en met MeMoQ. Ze ontwierpen een kindvolgsysteem en een makkelijke manier om welbevinden en betrokkenheid van kinderen op te volgen en in kaart te brengen. Naast alle info rond zorg,

pedagogie en ontwikkeling krijgen ouders, via het elektronisch heen-en weerschriftje, ook dagelijks foto's mee die illustreren hoe hun kind de dag beleefd heeft. Om dit luik te verbeteren en verbreden, organiseert Deona een aantal keer per jaar brainstormsessies met externe partners en klanten. En zo tonen ze bij de Eerste Stapjes nog eens aan hoe kwaliteit, organisatie, teamwork en netwerking mekaar kunnen versterken!

www.deerstestapjes.be

Nika Desmet

En het verhaal eindigt niet hier. Zonder twijfel zijn er nog heel wat vernieuwende ondernemers in de kinderopvang in Vlaanderen en Brussel!

Wil jij ook je verhaal kwijt? Dat kan. Bezorg het, samen met een foto van jezelf en eventueel nog wat andere sprekende foto's van je opvang via mail aan bart.reel@kindengezin.be. We vullen de digitale versie van deze krant voortdurend verder aan.

Je vindt deze krant op de websites van alle partners die mee de Inspiratiedag op 24 maart 2018 organiseerden:

www.kindengezin.be/
www.unizo.be/kinderopvang
www.voorzet.be/
www.topzet.be/

Nika Desmet